

5777

Torah from Around the World

Rabbi Juda droeg een kan en rabbi Sjim'on een mand het beth hamidrasj (leerhuis) binnen. Zij zeiden: „Handwerk is een grootse zaak, want het geeft eer aan degenen die het doen.“

Babylonische Talmoed,

Nedariem 49b

Sjabbat 27 mei 2017 / 2 Siewan 5777, Bemidbar, Bemidbar/Numeri 1:1 - 4:20

Tanach blz. 261 - 270

Haftara: Hosjea 2:1 - 22

Tanach blz. 1143 - 1145

Commentaar: Elaine Robinson is afdelingsleider Joodse Educatie aan de JCoSS, de eerste Pluralistische Joodse Dagschool in Engeland. Zij werkte vijftien jaar in Joodse Gemeenten in Engeland en Hong Kong. Robinson studeerde filosofie van het onderwijs en studeerde ook twee jaar aan het Pardes Instituut in Jeruzalem.

vertaler: Paula Reisner

[Het Engelse origineel](#)

In de woestijn

„De Eeuwige richtte zich tot Mosjé in de Sinaiwoestijn in de ontmoetingstent.“
[Bemidbar/Numeri 1:1]

Met de sidra van deze week, Bemidbar, begint het vierde boek van de Tora, dat dezelfde naam draagt: 'In de woestijn'. Het boek volgt de reis van het joodse volk door de woestijn op hun weg naar het Beloofde Land.

Het begint met God die Mosjé opdraagt een volkstelling van de *Bné Jisraël* (het joodse volk) uit te voeren, iedereen te tellen, om zich er van te verzekeren dat er niemand over het hoofd

is gezien. Daarna volgen de instructies over de rol van elk van de stammen bij het bouwen van het Misjkan – de tijdelijke verblijfplaats van God. Elke stam krijgt een rol om de samenleving op te bouwen.

Het lijkt erop dat de tijd in de woestijn van doorslaggevend belang was om een voormalige slavengemeenschap zich te laten ontwikkelen tot een onafhankelijk volk. Het gaf het volk de gelegenheid zich te ontdoen van een slavenmentaliteit. Misschien gaf het ze ook tijd voor zelfreflectie en voor hun persoonlijke ontwikkeling. Ook konden zij de vaardigheden aanleren die hen in staat zouden stellen een samenleving te vormen.

Bemidbar is anders dan de voorgaande drie boeken van de Choemasj (De Vijf Boeken van Mozes, red.). Het is geen historisch overzicht en staat niet vol met wetten en geboden; het is eerder een combinatie van die twee. Het beslaat de 38 jaren van het rondtrekken, en het joodse volk ontvangt wetten, niet voor alle generaties, maar voornamelijk voor hun tijd in de woestijn. Psycholoog en filosoof Erich Fromm zag de veertig jaren van trekken door de woestijn als de periode waarin de slaven van weleer zich bewust werden van hun vrijheid.

„De woestijn is geen thuis. Er zijn geen steden. Er is geen eigendom. Het is de plek van nomaden, die alleen hebben wat ze nodig hebben, en wat ze nodig hebben is slechts het hoognodige om te leven, geen bezittingen (...) leven in de woestijn als voorbereiding voor een leven in vrijheid.”(Erich Fromm, *Ownership of Self-Realization*, blz. 59) Het joodse volk weet wat het is om de slavernij te ontvluchten – we hadden God aan onze zijde voor bescherming, maar we moesten nog van onze slavenmentaliteit zien af te komen.

Stel je eens voor hoe het is om veertig jaar lang in de woestijn te leven. Voor velen van ons is dat waarschijnlijk een afschrikwekkend idee, voor anderen juist heel opwindend. Stel je het landschap voor, de leegte en de vooruitzichten, het gebrek aan structuur, maar ook het maagdelijke doek waarop uit het niets iets kan worden gecreëerd. Het bestaan in de woestijn geeft een unieke gelegenheid om over je leven na te denken zonder de onderbrekingen en de afleidingen van het dagelijks leven. Dit is wat het joodse volk ervoer, met een beetje sturing van God.

Aan de andere kant, stel je voor, dat je in een nieuw land aankomt, zonder die tijd van overdenking te hebben gekregen. Dan ben je op zoek naar veiligheid en bescherming, en loop je de kans om weggestuurd te worden, of misbruikt te worden door de bewoners, of behandeld te worden als een paria.

Tegenwoordig hebben veel mensen niet die luxe van een veertig jaar durende *decompressiestop*. Duizenden asielzoekers en vluchtelingen waren genoodzaakt hun geboorteland te ontvluchten. Vaak komen ze uit een door oorlog verscheurde situatie, in een poging om hun levens opnieuw op te bouwen in een vrije samenleving. Velen van hen komen getraumatiseerd aan en zijn niet in staat om de maatschappij waarin ze terecht komen te begrijpen. Velen worden teruggestuurd, een zekere dood tegemoet.

We krijgen 36 (sommigen zeggen 46 – *Talmoed Baba Mitsia* 59b) maal in de Tora de opdracht om de vreemdeling geen onrecht aan te doen, omdat wij zelf vreemdelingen waren in Egypte. Er wordt ons juist opgedragen om hen met liefde en compassie te behandelen, want wij weten hoe het was om een slaaf te zijn.

Het boek Bemidbar leert ons een essentiële les over sociale rechtvaardigheid. We hadden veertig jaar om na te denken, om te helen, om de slavenmentaliteit kwijt te raken, met de liefde en bescherming van God. Veel mensen hebben die gelegenheid niet.

De uitdaging is hoe we onze Bemidbar-ervaring kunnen gebruiken om onze medemensen te helpen met integreren en te helen. Als individuen en als een gemeenschap hebben we een verplichting deze uitdaging aan te gaan. Wat doe jij?

